

**POROČILO O NOTRANJEM
REVIDIRANJU ZA LETO 2020 Z
MNENJEM NADZORNEGA SVETA**

I. UVOD

V skladu z Zakonom o bančništvu in Statutom Delavske hranilnice d.d. Ljubljana (v nadaljevanju: hranilnica) služba notranje revizije (v nadaljevanju: služba) izdela poleg obeh polletnih tudi letno poročilo o notranjem revidiranju in ga predloži upravi, nadzornemu svetu, revizijski komisiji in skupščini. Poročilo predstavi delovanje in organiziranost službe v letu 2020, poda informacijo o uresničitvi letnega načrta dela 2020, oceni skladnost prakse prejemkov s politiko prejemkov znotraj revizije politike prejemkov in povzame pomembnejše ugotovitve opravljenih pregledov poslovanja.

Služba je organizirana in deluje po zahtevah Zakona o bančništvu, Zakona o revidiranju, Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Kodeksa načel in poklicne etike notranjih revizorjev ter Listine in Pravilnika o delovanju službe v hranilnici.

V službi so bili do 30. 11. 2020 zaposleni 3 revizorji, od tega 2 preizkušena notranja revizorja. Oba revizorja sta vpisana v javno objavljen seznam preizkušenih notranjih revizorjev na spletni strani Slovenskega inštituta za revizijo. Tretji revizor je še v procesu izobraževanja za pridobitev naziva preizkušeni notranji revizor. Dne 1. 12. 2020 je bila izvedena kadrovska okrepitev in sprememba v službi, vodenje službe je prevzela novo zaposlena direktorica, preizkušena notranja revizorka, dotedanja direktorica je postala namestnica direktorice. Obe zaposleni zagotavljata naziv aktiven s tem, ko izpolnjujeta zahteve o dodatnem izobraževanju.

Nadzorni svet se je seznanil s polletnimi poročili službe na svojih rednih sejah. Služba je v letu 2020 redno mesečno poročala upravi o statusih izvedbe priporočil in o tem seznanjala tudi nadzorni svet v okviru kvartalnih poročil.

Oceno skupnega tveganja smo v revizijah podali glede na število in pomembnost izdanih priporočil. Ocena kontrolnega okolja je sestavni del skupne ocene tveganj znotraj vsake redne revizije. Povprečna ocena za leto 2020 je srednje do nizko skupno tveganje, saj smo v revizijah ugotavljali, da je kontrolno okolje hranilnice vzpostavljeno in deluje skladno z zahtevami zakonodaje, tak sistem pa omogoča, da so tudi tveganja primerno zaznana, obravnavana in obvladovana. Služba v posameznih rednih revizijah ni ugotovila tako pomembnih kršitev in nepravilnosti, ki bi bistveno vplivale na skupno oceno tveganja oziroma bi ogrozila poslovanje hranilnice. Priporočila so namenjena izboljšanju in okrepitvi notranjih kontrol s ciljem skladnega poslovanja. Vsako leto se tudi v reviziji računovodskih izkazov s strani zunanjega revizorja preverijo postopki in notranje kontrole ter upravljanje in obvladovanje tveganj.

V letu 2020 sta bila v hranilnici dva inšpekcijska pregleda s strani Banke Slovenije; prvi se je nanašal na pregled izvedbe priporočil predhodnega pregleda s področja kreditnega tveganja potrošniških posojil in operativnega tveganja na področju kibernetične varnosti in ugotovljeno je bilo, da so vsa priporočila zaprta; drugi pregled se nanaša na pregled področja kreditiranja pravnih oseb, ki se je pričel v novembru 2020 ter je konec leta 2020 še trajal.

II. POROČILO O URESNIČITVI LETNEGA NAČRTA DELA

Na podlagi Načrta dela Službe notranje revizije za leto 2020, ki ga je sprejela uprava v soglasju z nadzornim svetom hranilnice, so bile izvedene vse, razen dve od načrtovanih 15 rednih revizij. Dodatno so bile opravljene še štiri izredne revizije, skupaj 19 revizij, ki so vse našteje in predstavljene v nadaljevanju poročila.

V letu 2020 smo zaključevali eno revizijo iz predhodnega leta, IT revizija se je izvajala na dveh področjih in tako sta bili izdani tudi dve ločeni poročili. Glede neizvedene revizije zaledja zaradi Covid-19 razmer in s tem otežene izvedbe s strani zunanjšega izvajalca pa smo presodili, da je glede na nizko oceno tveganosti lahko izvedena v kasnejših obdobjih, preko posrednega pokritja v okviru funkcijskega oz. procesnega pristopa k izvedbi notranje revizije. Glede planirane revizije zunanjšega izvajanja storitev smo presodili, da jo je bolj racionalno izvesti v okviru skupne notranje revizijskega pregleda v organizaciji Združenja bank Slovenije in je trenutno v fazi načrtovanja oz. usklajevanja pogodbe z zunanjim izvajalcem in še ni zaključena.

Skupaj je Služba notranje revizije v letu 2020 dokončala 19 revizij na naslednjih področjih:

- 1) Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja pravnih oseb
- 2) Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja fizičnih oseb
- 3) Upravljanje s kreditnim tveganjem v oddelku kreditnih tveganj
- 4) Upravljanje s kreditnim tveganjem v oddelku kreditnih analiz
- 5) Upravljanje s tveganja v procesu ICAAP
- 6) Področje dela službe poročanja
- 7) Odkrivanje in preiskovanje prevar znotraj hranilnice – dokončanje revizije iz leta 2019
- 8) Politika prejemkov
- 9) Obračun plač – izvajanje priporočil
- 10) Revizija informacijskih sistemov na področju spletne banka za fizične osebe
- 11) Revizija informacijskih sistemov na področju plačilnega prometa in kartičnega poslovanja
- 12) Varčevanje in blagajniško poslovanje – izvajanje priporočil
- 13) Nov produkt - leasing posli na hčerinski družbi DH Leasing
- 14) Nov produkt - zavarovalni produkti
- 15) Kratke kontrole poslovnih enot in
- 16) - 19) Štiri izredne revizije (načrt sanacije, razkritja COVID, razkritja ZBan-2, PE Kranj)

V notranjih revizijah smo spremljali in ocenjevali učinkovitost ureditve notranjega upravljanja, presojali zanesljivost informacijskega sistema in elektronskih bančnih storitev, verodostojnost evidenc in poročil ter skladnost ravnanja hranilnice s predpisi in internimi akti. Skupaj je bilo v letu 2020 izdanih 54 priporočil. Vsa priporočila, katerim je rok izvedbe potekel, so tudi izvedena oz. še v izvajanju, razen za zadnja izdana priporočila, katerim rok izvedbe še ni potekel.

V letu 2020 je bila izvedena tudi zaključna revizija računovodskih izkazov za poslovno leto 2019 in predhodna revizija računovodskih izkazov za 2020 s strani revizijske družbe Ernst & Young d.o.o. Pregledani so bili postopki, procesi, notranje kontrole, upravljanje in obvladovanje tveganj, metodologija oslabitve in največje kreditne izpostavljenosti ter zamude.

Inšpektorji Banke Slovenije so v letu 2020 izvedli v hranilnici dva pregleda. Pregledano je bilo izvajanje priporočil, izdanih v predhodnem pregledu iz leta 2018, ki se je izvajal na področju kreditnega tveganja stanovanjskih in potrošniških kreditov ter operativnega tveganja na področju kibernetične varnosti. V pregledu je bilo ugotovljeno, da so vsa priporočila zaključena. Drugi pregled je ob koncu leta 2020 še v teku in se nanaša na kreditno tveganje pravnih oseb na področjih: novi produkti, odobravanje naložb, spremljanje komitentov in naložb, nedonosni krediti in reprogrami, štetje zamud, področje MSRP 9 in upravljanje s podatki.

III. POVZETEK POMEMBNEJŠIH UGOTOVITEV OPRAVLJENIH NOTRANJIH REVIZIJ

Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja pravnih in fizičnih oseb

Notranji reviziji sta bili opravljeni s ciljem preveriti sistem notranjih kontrol in obvladovanja tveganja, za kar so bile pregledane posamezne kreditne mape, interna navodila in opravljeni intervjuji. Preverjali smo skladnost odobravanja kreditov z internimi akti in sklepi kreditnih komisij, kakovost podatkov, izvajanje zahtev področja preprečevanja pranja denarja, sistem opominjevalnih postopkov ter postopkov izterjave, izpolnjevanje in spremljanje kreditnih zavez, zagotavljanje skladnosti z zakonodajo in zahtevami Banke Slovenije ter izpolnjevanje priporočil predhodne revizije. Na podlagi pregledanih postopkov so bila izdana priporočila, ki so realizirana.

Upravljanje s kreditnim tveganjem v oddelku kreditnih tveganj in oddelku kreditnih analiz

Revidirali smo področje upravljanja s kreditnim tveganjem v dveh organizacijskih enotah, ki delujeta v okviru sektorja upravljanja tveganj, področje upravljanja tveganj in financ.

V revizijah smo preverili implementacijo zakonskih zahtev v interne akte hranilnice na revidiranih področjih, vzorčno pregledali podatke in ocenili poročanje v obeh revidiranih oddelkih.

Upravljanje s tveganji v procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP)

Cilji revizije so bili pregled izvajanja predhodnih priporočil SNR, presoja celovitosti vključevanja ugotovljenih relevantnih tveganj v Poročilo Banki Slovenije o izvajanju procesa ICAAP po stanju 31.12.2019, izvajanja posameznih določil interne Politike ICAAP, preverjanje vključevanja procesa ICAAP v proces sprejemanja dnevnih odločitev. Na podlagi izvedenih postopkov smo ocenili, da so predhodna priporočila realizirana ter ključna in relevantna tveganja zajeta v poročilu ICAAP po stanju na dan 31.12.2019. V zvezi z izvajanjem procesa in izračunov ICAAP pa smo priporočili okrepitev kontrol pri ažuriranju limitov v internih poročilih ter kontrol za ažurnost tabel oz. orodij ICAAP v vsakodnevnih procesih odločanja, na jasnejši zapis oz. prikaz vpliva COVID 19 na posamezna tveganja in pripadajoče kapitalske potrebe pri izdelavi poročila ICAAP za BS po stanju na dan 31.12.2020 ter za pričetek aktivnosti za vzpostavitev okvirja upravljanja z okoljskimi in družbenimi tveganji.

Revizija službe poročanja

Revidirala se je organizacijska enota, ki deluje v okviru izvršnega področja upravljanja tveganj in financ. Glavna naloga službe poročanja je priprava poročil za Banko Slovenije v skladu z vsemi regulatornimi zahtevami.

V reviziji smo preverili implementacijo zakonskih zahtev v interne akte hranilnice, vzorčni pregled načina priprave poročila in pravilnosti poročenih podatkov ter način hrambe. Priporočilo glede izdelave operativnih navodil službe so realizirana.

Odkrivanje in preiskovanje prevar znotraj hranilnice

Planirano revizijo je izvedel zunanji izvajalec, revizor družbe Deloitte d.o.o., ki ima za to ustrezna znanja in pridobljen naziv Pooblaščen preiskovalec prevar (CFE licenca).

V okviru revizije so se pregledali interni akti na področju etike, preprečevanja prevar in korupcije s strani zaposlenih, analizirali in ocenjevali so se postopki prepoznavanja in obravnavanja prevar na vseh ravneh odločanja v hranilnici, vključno s prepoznavanjem drugih kaznivih, neetičnih in spornih pojavov v poslovanju hranilnice, izvedeni so bili postopki odkrivanja, preiskovanja in preprečevanja poslovanja zaposlenih za svoj račun, pri čemer je revizor testiral tri sheme prevar.

Priporočila so bila izvedena in so se nanašala na vzpostavitev okvirja upravljanja s tveganji prevar ter izboljšanja posameznih postopkov s ciljem preprečevanja notranjih prevar.

Politika prejemkov

Skladno z regulativo je hranilnica dolžna vzpostaviti in izvajati ustrezno politiko prejemkov in prakse prejemkov, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj ter tako upravljanje tudi spodbujajo. Preverili smo izplačila upravljalnemu organu za leto 2018 v letu 2019, ki so bila razkrita v Letnem poročilu 2019 in nismo ugotovili odstopanj. Na revidiranem področju smo priporočili izvedbo samoocene delovanja hranilnice na področju politike prejemkov.

Obračun plač – izvajanje priporočil

Namen revizije je bil preveriti izpolnjevanja priporočil predhodne revizije leta 2019 in njihovo implementacijo v redne delovne procese na področju obračuna plač. V času izdelave tega poročila je bila v zaključni fazi – pisanje osnutka.

IT revizija

Revizijo je, po pogodbi o sodelovanju, izvedel revizor informacijskih sistemov. Revizija se je izvajala na dveh področjih in sicer na področju spletne banke za fizične osebe in na področju plačilnega prometa in kartičnega poslovanja.

S ciljem izboljšanja upravljanja tveganja na področju informacijskih sistemov so bila izdana priporočila, ki so se že začela izvajati.

Priporočila IT revizije na področju spletnega bančništva so bila izdana z namenom odprave ugotovljenih pomanjkljivosti glede uvedbe nove rešitve spletnega bančništva, skladnosti z zahtevami zakonodaje, neprekinjenega poslovanja, načrtovanja sprememb ter izvedbe predhodnih priporočil in so v izvajanju.

V okvir IT revizije plačilnega prometa in kartičnega poslovanja so bila izdana priporočila z namenom izboljšanja kontrolnega sistema na področju kartičnega poslovanja, systemskega okolja in neprekinjenega poslovanja.

Varčevanje in blagajniško poslovanje – izvajanje priporočil

Revizija se je nanašala na pregled izvedbe predhodno izdanih priporočil. Pri pregledu postopkov in dokumentacije smo ugotovili, da so priporočila realizirana.

Leasing posli na hčerinski družbi DH Leasing

Hranilnica izvaja leasing posle na hčerinski družbi in v okviru notranje revizije so bili pregledani postopki in vzpostavljene notranje kontrole. Podana priporočila so bila realizirana tekom leta.

Zavarovalni produkti

Hranilnica lahko opravlja dodatno finančno storitev skladno z zakonom o bančništvu in zato je bila sklenjena pogodba za sodelovanje z Zavarovalnico Sava. V okviru revije so bile pregledane posamezne naloge, ki se izvajajo v procesu bančnega zavarovalništva predvsem iz vidika vzpostavitve notranjih kontrol in obvladovanja tveganj. Priporočilo je bilo realizirano.

Kratke kontrole poslovnih enot

Cilj nenapovedanih kontrol v štirih poslovnih enotah je bil, poleg kontrole skladnosti gotovine v blagajnah in blagajniških poslov, še kratek pregled osnovnih kontrol pri izvedbi ostalih poslov poslovne enote.

Izredne revizije

Izvedena je bila ena izredna revizija na poslovni enoti in tri izredne revizije zaradi zahtev zakonodaje, ki so se nanašale na pregled verodostojnosti informacij za javno objavo v skladu z Zban-2 in

Smernicami o poročanju in razkritju izpostavljenosti, za katere veljajo ukrepi, uporabljeni kot odziv na pandemijo COVID-19 ter pregled Načrta sanacije.

IV. DRUGE AKTIVNOSTI

V okviru službe se izvajajo še naslednje pomembne aktivnosti:

- sodelovanje z revizorjem v času revidiranja letnega poročila hranilnice,
- sodelovanje z inšpektorji Banke Slovenije v času pregledov,
- spremljanje izvajanja priporočil in poročanje upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji,
- sodelovanje pri korespondenci z Banko Slovenije: koordinacija pri pripravi odgovorov in gradiv glede posameznih vprašanj,
- redno posredovanje gradiv Banki Slovenije,
- sodelovanje pri notranjih revizijah, ki jih izvajajo zunanji izvajalci,
- sodelovanje z nadzornim svetom in revizijsko komisijo,
- spremljanje dela Odbora za tveganje in
- izobraževanje ter vodenje službe.

Poročilo pripravila:

mag. Andreja Strašek Koklič, PNR
namestnica direktorice

mag. Tatjana Kirn Volk, PNR
direktorica SNR

MNENJE NADZORNEGA SVETA

K POROČILU SLUŽBE NOTRANJE REVIZIJE
O NOTRANJEM REVIDIRANJU HRANILNICE ZA LETO 2020

Nadzorni svet je na redni seji dne 16. 12. 2019 dal soglasje k Načrtu dela Službe notranje revizije za leto 2020.

Prvo polletno poročilo o delu Službe notranje revizije v 2020 je nadzorni svet obravnaval na seji dne 21. 9. 2020, drugo polletno poročilo na seji dne 15. 2. 2021.

Letno poročilo Službe notranje revizije Delavske hranilnice d.d. Ljubljana za leto 2020 je nadzorni svet obravnaval na seji dne 15. 2. 2021 in podal pozitivno mnenje k poročilu.

Predsednik nadzornega sveta

Franjo Štiblar